

Årsrapport Karmøy RG 2001

Av Arnt Kvinnesland

Summary: Nine active members ringed a total of 8519 birds in 2001. The share of pulli was 3118. 97 species were ringed, including three new for the group: Shore Lark Eremophila alpestris, Stonechat Saxicola torquata and Two-barred Crossbill Loxia leucoptera. Catches of adult birds at Blikshavn, Karmøy, turned out to give the best autumn ever for Great Spotted Woodpecker Dendrocopus major and Swallow Hirundo rustica.

2001 was a poor breeding season for many species due to low temperatures and heavy rainfall in June. Nevertheless our efforts at nestlings brought about the highest number ever for 8 species. Gulls and terns suffered badly from the expanding mink population.

Some recovery highlights: a ring used for a young starling Sturnus vulgaris in a nestbox at Karmøy in May 2001 was found under a nest of Peregrine Falco peregrinus in the municipality of Buskerud in October. 4 colour-ringed Greylag Geese Anser anser from Iceland and 13 Barnacle Geese Branta leucopsis from Svalbard were controlled at Karmøy during autumn migration.

Svartstrupe hekket med 2 kull på Karmøy i 2001. Det første kullet (med 5 unger) ble ikke funnet før det var fløyet ut, men det andre klarte Frank

Steinkjellå å spore opp i tide. Og her ble det merket 4 unger. Totalt vokste det opp (minst) 9 svartstrupeunger på Karmøy dette året.

Båndkorsnebb var også en ny merkeart for Karmøy RG.

Følgende personer brukte lisensen sin i Karmøy RGs 28. merkeår: Oskar K. Bjørnstad (A), Hans Inge Hansen (A), Paul Åge Høines (A), Arnt Kvinnesland (A), Kjell Erik Solheim (A), Frank Steinkjellå (A), Stein Folkedal (B) og Jarl A. Skrunes (B). En C-lisens ble ikke benyttet. Voksenfuglmerkingen foregikk som vanlig i Karmøy kommune, mens en del unger av sjøfugl, hønsehauk og kassehekkere fikk ring i nabokommunene Haugesund og Tysvær. Noen høyfjellsarter ble merka på Hardangervidda.

Årsresultatet ble klart svakere enn fjoråret med totalt 8519 mot 10205merkinger. 37% pull er litt opp fra fjor. I alt fikk 97 arter ring mot 91 året før. Noen av høydepunktene i år 2001 var det store "høsttrekket" av troster i januar, den omfattende flaggspett-invasjon i september-oktober og de mange feltavlesningene av fargemerka grå- og hvitkinngjess.

Ungemerkingen:

Grovt sett ble hekkesesongen 2001 ganske dårlig, selv om det ble merka noen flere unger enn året før. Grunnen til lite avkom hos mange arter var en kald og våt juni-måned - en

gjennomgående klimatrend de siste årene. Oversvømte bekker og myrer satte mange reir under vann, stor ungedødelighet registrert i tidlige kull av bl a låvesvale og linerle.

Det ble satsa på oppfølging av *sjøfuglene*. Samtidig jobba minken iherdig også i år, og ramma hardest hettemåke, fiskemåke og terner. Det er mulig at også de store måkene har begynt å slite litt, de har i alle fall vansker med å nå gamle merketall. Hyggelige summer er likevel 237 sildemåke og 63 svartbak. I de minkfrie reservatene lengst til havs gikk hekkingen bra, men med betydelig nedgang fra 2000 i antall havhest, trolig pga. værforholdene. En alkeunge fikk ring sammen med en lunde, 9 teist og 62 toppskarv under reservatbesøkene.

Det økende og langvarige predasjonstrykket fra mink, rev og villkatter gjør at innsatsen på *vadefugler* som tjeld, vipe, rødstilk og storspove gir stadig mindre resultater. Sandlo, strandsnipe og rugde klarer seg best blant vaderne. Et døgn på *Hardangervidda* 11.-12.7 gav oss sjansen til å merke unger av temmincksnipe og fjellerke for første gang.

Kassehekkerne gav nye rekordtall for svartmeis og kaie. Blåmeisen er i ferd med å innhente kjøttmeisen som tallrikeste meiseart, forholdet ble 305 mot 395 unger. Toppmeisen produserte godt, og vi fikk merka 37 unger, det høyeste tallet siden 1980! Granmeisen tok også i bruk mange kasser, men lyktes bare i noen få. I Tysvær fikk 24 løvmeis ring. Det er foreløpig ingen tegn til nedgang i stær-bestanden slik det meldes om fra andre steder i landet. I alle fall var de aller fleste kassene bebodde i år også. Kattugla hadde en bra vår, 23 små og 10 voksne fikk ring. Fluesnapperne led under det dårlige juniværet, men utsatt hekkestart og omlegginger gjorde at de likevel klarte seg bra.

Merking av utvalgte *lyngheiarter* gav ny årsrekord for buskskvett med 115 unger. Et par svartstruper lyktes med to kull, og vi fikk merka det siste. Bare ett hubrorevir ble undersøkt med tanke på merking og to unger fikk ring her.

Voksenmerkingen:

År 2001 ble omslutta av to helt ulike *vintrer*, med store fangsttall i begynnelsen av året og svært små tall på slutten. Den gode rognebærhøsten og en usedvanlig mild seinhøst, fikk trostetrekket til å pågå for fullt til medio januar. Bare på en enkelt foringsplass ble 40 svarttrost merka første måneden. Selv om februar bød på sibirvinter, ankom de første *vårtrekkerne* alt de første dagene, noe som førte til merking av en del grønnfinker og sisiker på foringsplasser. Grønnfinkene dro utover våren med seg andre solsikke-elskere og hjalp oss til å få en ring på hver av stillits, kjernebiter, rosenfink og brunirisk - vår andre! Vårfangsten ble avslutta med to gresshoppesangere.

Høstfangsten starta opp med flere netter med nett i fjæra: 8 havsvaler ble hengende. Det er ny Karmøyrekord! Tallet bekrefter hvor uforklarlig vanskelig det er å få store tall av arten på Karmøy i forhold til nærliggende lokaliteter. 3 av svalene hadde fremmed norsk ring. Noen linerler, låvesvaler og et fåtall andre arter ble merka på to takrørlokaliteter på Sør-Karmøy i september. Bare *Blikshavn* ble brukt som nettplass gjennom høsten. Mange arter var fåtalligere enn normalt. Negativ trend på lang sikt er tydelig for heippiplerke, torsanger, løvsanger, bokfink og gulspurv. Stadig færre blir også steinskvett, sivsanger og sivspurv. På den positive sida med oppgang fra i fjor og på lang sikt (1982-91 i forhold til 1992-01) finner vi bl a spurvehauk, flaggspett, låvesvale, rødstjert, hagesanger, munk, blåmeis, brunsisik og grankorsnebb. Flaggspett og låvesvale satte nye årsrekorder for fangstplassen, spurvehauk og rugde tangerte tidligere topptall, gulerle fikk sin andre merking, brunsisiken nådde sitt nest

beste år og båndkorsnebb ble ny art. I alt 35 arter fikk merketall over periodesnittet (1982-00), mens 17 ble liggende under. I tillegg kommer hele 29 tidligere års merkearter som ikke ble merka i 2001. Av de 14 artene som fikk mer enn 100 merkinger (alle lokaliteter, hele året), var kun to langdistansetrekere: nemlig løvsanger og munk.

Gjenfunn og kontroller:

Vi mottok 78 gjenfunn fra sentralen, fordelt på 32 utenlandske og 46 norske, hvorav 13 var lokale (0-30 km). Tre av de utenlandske var fra Afrika: 1 sildemåke fra Marokko og 2 makrellterner fra Angola. I Europa ble flest gjenfunnet i Frankrike (8), Storbritannia (7), Sverige, Nederland og Spania (3 i hvert land). Også i år flest egenkontroller (EK) av grønnfink, kjøttmeis og blåmeis. Alle 3 EK av gamle løvsangere på merkestet i mai, fløy i samme nett samtidig 1.5! Den eldste var 1k 16.7.97. Av 4 havhester (EK) fra Ferkingstadøyane, var tre merka på 80-tallet, den eldste som ad. i 1983.

Teleskopavlesing på Karmøy resulterte i 2 britiske tjeld, 13 hvitkinngjess merka på Svalbard og 1 i Skottland, samt 4 grågjess fra Island. Andre fremmedkontroller (FK) av utenlandske: en brunsisik og gråsisik fra Sverige, en havhest (1k+) fra Orkenøyene 24.7.91 ble kontrollert på reir. Av norske FK ble det i alt 13 fra 6 fylker.

Noen funn av den litt uventa typen: en hubro ble tilbakemeldt fra Åna kretsfengsel, en storskarv som nødlanda på Shell-tanken i Skudeneshavn i februar, var merka som unge på Sklinna i 1982. Ei myrsnipe(hekkende) i Finnmark 24.6.99 var på Karmøy 23 dager etterpå. Kjapp var også en fuglekonge fra Kvinesdal 3.10.00, kontrollert Karmøy etter 5 dager. Til sist må nevnes en kjøttmeisunge fra Karmøy 11.6.98 som hekka i kasse ved Sandefjord 22.5.00.

Har du spørsmål til årsrapporten eller ønsker annen informasjon om Karmøys fugleliv, er det bare å ta kontakt:

arntk@online.no